

DRAMA OPERABALET MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Ponudba za šole —
sezona 2026/2027

Gledališče osmišlja vaša domišljija

Mariborsko gledališče, ki pod isto streho združuje Dramo, Opero in Balet, otrokom in dijakom ponuja raznolike in kakovostne gledališke uprizoritve, v katerih se resničnost preoblikuje v izkušnjo, ki presega vsakdan. Na naših odrih se svet ne kaže kot poenostavljena slika, temveč kot preplet glasov, teles, ritmov in zgodb, ki odpirajo vprašanja, na katera ni mogoče podati enoznačnih odgovorov. Prav v tem je skrita umetniška moč. Umetnost ne ponuja gotovosti, ampak uči živeti z odprtostjo, z dvomom in z radovednostjo. S tem gledalca vabi, da postane dejaven del umetniškega doživetja – ne le kot opazovalec, temveč kot soustvarjalec pomenov, ki se šele v njem dokončno oblikujejo.

V obdobju odraščanja, ko se oblikujejo identitete in odnos do sveta ter sočloveka, umetnost deluje kot prostor preizkušanja – brez posledic, a z močnimi notranjimi odmevi. Drama omogoča vstop v tuje življenjske situacije in spodbuja razumevanje kompleksnosti odnosov, opera razpira čustva v njihovi najintenzivnejši glasbeni obliki, balet pa z izraznostjo telesa presega besede in odpira pomen tam, kjer jezik umolkne. Vse tri enote skupaj ustvarjajo paleto umetniških doživetij, ki mladim pomagajo razumeti, da svet ni enodimenzionalen, temveč je sestavljen iz številnih plasti, pasti, poti in premen.

Obiski odrskih uprizoritev zato nikoli niso le kulturni dogodki, ampak predstavljajo tudi notranje procese preobrazb v obdobju odraščanja. Skozi umetnost v vseh življenjskih obdobjih razvijamo občutljivost za drugega, sposobnost poslušanja in opazovanja ter zmožnost kritičnega prevpraševanja vrednot družbenega in intimnega sveta.

V sezoni 2026/2027 želimo ta dialog nadaljevati in ga še razširiti. Program, ki smo ga pripravili za otroke in mladostnike, povezuje različne izrazne svetove in jih vabi k doživetju umetnosti kot žive in nepozabne izkušnje.

Vsaka uprizoritev se namreč učiteljem, staršem in profesorjem ponuja tudi kot priložnost za pogovor in zastavljanje vprašanj, saj gledališče lažje in bolj posredno – skozi zgodbo drugega – omogoča razmislek o lastnih izkušnjah.

Vabimo vas, da otrokom in mladostnikom odprete magični prostor gledališča, kjer se stvarnost v stiku z domišljijo vzpostavlja kot način razumevanja sveta.

Kako sta Bibi in Gusti sipala srečo

Ida Mlakar,
Maja Borin

4+ (vrtec, I. VIO OŠ)

*Prisrčno navihana
praznična voščilnica, ki
osreči najmlajše občinstvo*

Režiser:
Miha Golob
Trajanje:
40 minut, brez odmora,
Komorni oder

Pedagoško gradivo za
uprizoritev najdete tukaj:
[https://www.sng-mb.si/
content/uploads/2022/06/
KAKO-STA-GUSTI-IN-
BIBI-SIPALA-SREČO-
pedagoško-gradivo.pdf](https://www.sng-mb.si/content/uploads/2022/06/KAKO-STA-GUSTI-IN-BIBI-SIPALA-SREČO-pedagoško-gradivo.pdf)

Bibi in Gusti sta simpatična pujska, ki bi morala, kot je za pujske navada, v božično-novoletnih dneh ljudem prinašati srečo. A ker se Gustiju v mrzlem zimskem jutru prav nič ne ljubi vstati iz tople postelje, njegova sestra Bibi glasno zarobanti. Gusti išče vse mogoče izgovore, da bi se letos izognil delovnim praznikom. A žal nima izbire.

Pujska se po dolgem oklevanju s cekarjem, v katerem je Bibi skrila srečo, odpravita na pot. Skozi nočni gozd, kjer Gustija spreletijo misli o požrešnem volku, prideta do zamrznjene mlake, kjer godrnjave mu pujsku na ledu spodrsne, cekar s skrito srečo pa mu odleti iz rok. Bo pujskoma uspelo svet posipati s srečo in nam vsem skupaj zaželeli čudovite praznike ter srečno novo leto?

Uprizoritveno besedilo *Kako sta Gusti in Bibi sipala srečo* je dramaturginja Maja Borin napisala po istoimenski slikanici Ide Mlakar, ki je zanjo prejela zlato hruško za izvirno slovensko slikanico. Prisrčno navihana in »pujsastično« zabavna uprizoritev bo najmlajše potegnili v vrtinec težko pričakovanega prazničnega vzdušja, Gusti in Bibi pa bosta gledalke in gledalce povabila, da skupaj z njima delijo srečo.

Janko in Metka

Andrej Rozman Roza

Koprodukcija z Mini
teatrom

5+ (vrtec, I. in II. VIO OŠ)

*Gledališka podalpska
pravljica s petjem in s
plesom*

Režiser:

Robert Waltl

Obnovitvena premiera:

15. novembra 2024

na Malem odru

Trajanje:

60 minut, brez odmora,

Mali oder

Pedagoško gradivo za
uprizoritev najdete tukaj:

[https://www.sng-mb.si/
content/uploads/2024/05/
JANKO-IN-METKA-
pedagoško-gradivo.pdf](https://www.sng-mb.si/content/uploads/2024/05/JANKO-IN-METKA-pedagoško-gradivo.pdf)

Janko in Metka se znajdetata v nizu težkih preizkušenj, soočata se z lakoto, z revščino, s hudobno mačeho, a dokler je ob njiju ljubeči oče, je vse skupaj znosno. Ko pa se mačeha odloči, da pri hiši ni več dovolj hrane za vse, se morata otroka izuriti v preživitvenih strategijah; iz zavetja doma sta vržena v prostor neznanega in prostranega temnega gozda, kjer na koncu najdetata upanje in zavetje v sladkorni hišici. A sladka skušnjava skriva »čarovniško« presenečenje v podobi ljudožerske tete Žeralde. Z zvijačami, s pogumom in z iznajdljivostjo premagata tudi coprnico in se obogatena z izkušnjo preživetja vrneta v svoj dom, k očetu.

Andrej Rozman Roza je po kulturni Grimmovi pravljici o Janku in Metki napisal sodobni dramolet, ki je nastal kot koprodukcijska uprizoritev z Mini teatrom v režiji Roberta Waltla. Gledališka pravljica, ki je postavljena v podalpsko Slovenijo (s kostumi, ki izhajajo iz narodnih noš, z dinamično in s poskočno glasbo Slavka Avsenika ml. in z barvito scenografijo), navdušuje najmlajše gledalce vse od leta 2010 in je v desetih letih nanizala več kot 160 ponovitev. Petra Vidali je v *Večerovi* kritiki *Alpska poskočnica* zapisala, da je to zgodba o tem, »kako je mogoče preživeti nevarne starše, nevarne divje zveri in ljudožerce in se ob tem celo smejati«.

Mica pri babici

Andrej Predin

5+ (vrtec, I. in II. VIO OŠ)

*Ponorela piratska
pustolovščina za otroke od
petega do devetega leta*

Režiser:

Miha Golob

Trajanje:

55 minut, brez odmora,

Komorni oder/Dvorana

Frana Žižka

Pedagoško gradivo za
uprizoritev najdete tukaj:

[https://www.sng-mb.si/
content/uploads/2022/02/
MICA-PRI-BABICI-
pedagoško-gradivo.pdf](https://www.sng-mb.si/content/uploads/2022/02/MICA-PRI-BABICI-pedagoško-gradivo.pdf)

Mica je naslovna junakinja serije knjig Andreja Predina *Mica pri babici*. Deklico Mico starši za vikend pripeljejo iz tehnološko razvite velemestne džungle na obisk k babici. Ko na Radvanjski ulici Mica zaloputne avtomobilska vrata, se zgodi vsakič drugačna, zmešana in napeta »micijada«. Da se vse skupaj začne, se Mici in njenemu najboljšemu prijatelju Ludviku ni treba priklopiti na žično ali brezžično povezavo, dovolj je, da se priklopita na svojo brezmejno domišljijo.

Mica in Ludvik v gledališki adaptaciji *Piratov iz dežele Merikaka* s ponorelim kompasom odplujeta na razburkano morje. Tam srečata čudno letečo ribo in prekrižata pot še bolj čudnemu kapitanu Cvenku. Njegove piratske ladje ne poganja veter in ne pluje na bencin, paro ali elektriko. Kaj pri »smrčeči morski pošasti« žene Cvenkovo ladjo po širnih morjih, bodo na lastni koži preizkusili mladi radovedneži, saj jih bo kapitan povabil na čisto pravo piratsko preizkušnjo. Kako bosta Mica in Ludvik krmarila po deželi Merikaka, kjer je veliko nevarnih stvari zaviti v slatno embalažo, lahko v nabriti, zaviti in duhoviti pustolovščini pod režijskim poveljstvom inovativnega snovalca otroških uprizoritev Mihe Goloba spoznajo vsi neustrašni pomorščaki od blizu in daleč. Pridružila se bo tudi Radovedna soseda, ki z budnim očesom spremlja vsak korak na Radvanjski ulici. Nič, prav nič ne bo tako, kot si predstavljate!

Kot noč in dan

Cvetka Sokolov,
Maja Borin

6+ (I. in II. VIO OŠ)

*Interaktivno doživetje
gledališča v razredu*

Režiserka:

Mateja Kokol

Trajanje:

40 minut, brez odmora,
Komorni oder oziroma
šolska učilnica

Pedagoško gradivo za
uprizoritev najdete tukaj:

[https://www.sng-mb.si/
content/uploads/2025/05/
KOT-NO%C4%8C-IN-
DAN-pedago%C5%A1ko-
gradivo.pdf](https://www.sng-mb.si/content/uploads/2025/05/KOT-NO%C4%8C-IN-DAN-pedago%C5%A1ko-gradivo.pdf)

Uprizoritev *Kot noč in dan*, ki je nastala po priljubljeni istoimenski knjigi Cvetke Sokolov, je duhovito in igrivo zastavljena uprizoritev za otroke med šestim in devetim letom. Govori o Barbari in Dominiku, dveh najboljših prijateljih, ki sta si različna »kot noč in dan«, kar ponuja obilico zabavnih zapletov, nespozumov, domislic in čarobnih trenutkov. Medtem ko Barbara obožuje šolo in ne mara predolgh počitnic, se Dominik nič kaj preveč ne veseli novega šolskega leta; Barbara ima najraje slovenščino, rada na dolgo govori in bere debele knjige, Dominik pa obožuje naravoslovje, stvari pove na kratko in najraje bere stripe. Igralski par zgolj z igro in z rekviziti iz kovčka in nahrbtnika otrokom v njihovem okolju – šolski učilnici – pričara nepozabno interaktivno gledališko doživetje, pri tem pa brez moraliziranja, zgolj s humorjem in z neposrednostjo odpira prostor za refleksijo, tematizira sprejemanje drugačnosti, pomen prijateljstva, strpnosti in sodelovanja.

O uprizoritvi *Kot noč in dan* je strokovna komisija Zlate paličice zapisala: »Kot noč in dan z uporabo razmeroma minimalnega nabora gledaliških elementov ustvari razigrano, ponekod komično, drugje resnejšo, predvsem pa prizemljeno serijo situacij, v katerih je odsev vsakdanjega življenja prvih šolskih let. V dialogih med protagonistoma se izrisujejo podobe njunega intimnega kot tudi družabnega življenja, kjer se soočata z izzivi odločitev, odgovornosti in odraščanja. Kot sta si v nekih vidikih različna, ju drugje družijo skupni interesi, skozi komunikacijo pa razvijata strpnost, svojo samozavest ter neobremenjenost z mnenji drugih.«

Gledališče od Ž do A

Ira Ratej

6+ (I., II. in III. VIO OŠ)

*Razburljiva in poučna
detektivka, ki razkriva
skrivnostno gledališko
zakulisje*

Režiserka:

Ivana Djilas

Trajanje:

55 minut, brez odmora, Mali
oder

Pedagoško gradivo za
uprizoritev najdete tukaj:

[https://www.sng-mb.si/
content/uploads/2022/04/
GLEDALIŠČE-OD-Ž-DO-A-
pedagoško-gradivo.pdf](https://www.sng-mb.si/content/uploads/2022/04/GLEDALIŠČE-OD-Ž-DO-A-pedagoško-gradivo.pdf)

Gledališko zaodrje sodi med najzanimivejše skrivnostne prostore, kukanje v zakulisje pa je kot razkrievanje čarovniških trikov. Zato se detektiva A in Ž odločita, da bosta razkrinkala dobro varovano dogajanje v gledališki hiši; ko smukneta mimo vratarja, se začne njuna detektivska zagonetka. A detektiva A in Ž ne vesta, da je gledališče čuden blodnjak, da v njegovih skrivališčih ždi vse polno ljudi, ki jih na odru nikoli ne vidimo, pa vendar brez njih uprizoritev sploh ne bi bilo. Odkrijeta vse polno skrivnih prehodov, nenavadno zavitih hodnikov z obilico vrat, izza katerih je slišati nenavadne zvoke. Za vrati v delavnicah ropotajo stroji, tam nastajajo kostumi, maske, tam so spravljene rekviziti, lasulje, tam se lepotičijo, frizirajo ... Zanima ju, kdo je tisti, ki kostume nariše, in kdo jih sešije? Kaj pomeni mizanscena? Je to mogoče miza za sceno? In zakaj po hodnikih nekdo neprestano govori, koliko je ura? Kako to, da imajo v gledališču nekoga, ki neprestano šepeta? Na ta in še mnoga druga vprašanja s humorjem in z nazorno predstavitvijo ponorelega gledališkega sveta odgovarja zabavni interaktivni učni projekt *Gledališče od Ž do A*. Uprizoritev, ki je kot vrtiljak nepozabnih igralskih preobrazb in domiselnih vizualnih sprememb, je doživela že več kot 120 ponovitev.

Rdeča kapuca

Maja Borin

10+ (II. in III. VIO OŠ)

Sodobna mladinska drama, ki najstnike odkrito sooča s številnimi pastmi odraščanja

Režiserka:
Saša Broz
Trajanje:
75 minut, brez odmora,
Dvorana Frana Žižka

Pedagoško gradivo za uprizoritev najdete pod zavihkom »več« na spletni strani:
<https://www.sng-mb.si/content/uploads/2022/05/RDEČA-KAPUCA-pedagoško-gradivo.pdf>

Po sledih Grimmove *Rdeče kapice* se je tokrat podala njena naslednica Rdečka, ki se na poti skozi temen gozd sooča s popolnoma drugačnimi preizkušnjami kot njena predhodnica; preizprašuje moč prijateljskih in družinskih vezi, sooči se s povzpetniškim volčjim krdelom, z Luko, njenim najboljšim prijateljem, pa nič hudega sluteč padeta v past vrhunske manipulatorke, ki z zaigranim občutkom za sočloveka lovi razočarance, s katerimi se lahko okoristi ... Rdečka ni naivna punčka, ki se še nikoli ni srečala z zlom, pač pa odraščajoča deklica, ki zapušča svet otroštva in stopa v vse prej kot »pravljichen« svet odraslih. Skozi turbulentne dogodke Rdečki in Luki pomaga babičina rdeča nit, ki ju pripelje skozi zapleten labirint odraščanja. Nova »Rdeča kapica« se iz gozda spoznanja vrne kot junaška Rdeča kapuca. Kritik Peter Rak je uprizoritvi v *Delu* namenil najvišjo oceno in med drugim zapisal: »Povsem nevsiljivo in brez didaktičnega moraliziranja so predstavljene pasti sodobne družbe od spletnih igravic in družbenih omrežij, vprašanj prijateljstva in generacijske in družinske dinamike do zunanjega sveta. /.../ Nedvomno domiselna različica Rdeče kapice oziroma kapuce /.../, nadgrajena z zares inventivno, dinamično ter tako vsebinsko kot vizualno domišljeno režijo.«

Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa

Mark Haddon,
Simon Stephens

12+ (III. VIO OŠ in SŠ)

Fascinantna igra o najstniku, ki rešuje nerešljive uganke in premika meje (svojega) sveta

Režiserka:

Mateja Kokol

Trajanje:

65 minut, brez odmora,
Mali oder/Dvorana Frana
Žižka

Pedagoško gradivo za uprizoritev najdete tukaj:

<https://www.sng-mb.si/content/uploads/2022/06/SKRIVNOSTNI-PRIMER-ALI-KDO-JE-UMORIL-PSA-pedagoško-gradivo.pdf>

Christopher je sedem minut po polnoči na dvorišču gospe Shears našel psa. Mrtvega, okrvavljenega Wellingtona. Odločil se je, da najde morilca, a naloga, ki si jo zada, je vse prej kot enostavna. Christopher je star petnajst let, pravijo, da ima Aspergerjev sindrom, sam pa pravi, da ima rad pse, matematiko, logiko (našteti zna vsa praštevila do 7507) in vesolje. Ne prenese, da bi se ga dotikali, ne razume vicev in metafor ter sovraži laži. Živi z očetom, ki mu je povedal, da je njegova mama umrla. Ob raziskovanju Wellingtonove smrti Christopher odkrije vse polno nerešenih ugank, razkrivajo se mu popolnoma neznani svetovi, vloga detektiva pa ga potisne v situacije, zaradi katerih se mora soočiti s svojimi strahovi in omejitvami. Med iskanjem pasjega morilca namreč odkrije skrivališče za domače laži, ki v temeljih zamajejo njegov že tako majavi svet. Tako nekega dne sprejme prvo veliko samostojno odločitev – odšel bo od doma.

O svetovno uspešnem romanu *Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa* (2003) njegov avtor Mark Haddon pravi, da ne govori o sindromu, pač pa o drugačnosti, o tem, kaj pomeni biti »avtsajder«. O uprizoritvi pa je Melita Forstnerič Hajnšek v *Večeru* zapisala, da to »zelo izvirna predstava o drugačnosti, o mejnosti občutij, ki z obvladano, do kraja premišljeno inscenacijo ter res dobro igro očara«.

Elvis Škorc, genialni štor

Janja Vidmar,
Maja Borin

11+ (III. VIO OŠ in SŠ)

*Duhovita sladko-grenka
mladinska uprizoritev o
resnično zakompliciranem
odraščanju*

Režiserka:

Mateja Kokol

Trajanje:

90 minut, brez odmora,
Mali oder/Dvorana Frana
Žižka

Pedagoško gradivo za
uprizoritev najdete tukaj:

[https://www.sng-mb.si/
content/uploads/2021/03/
ELVIS-SKORC-GENIALNI-
ŠTOR-pedagoško-gradivo.
pdf](https://www.sng-mb.si/content/uploads/2021/03/ELVIS-SKORC-GENIALNI-SHTOR-pedagoško-gradivo.pdf)

Uprizoritev *Elvis Škorc, genialni štor*, ki je nastala po izjemno uspešnem mladinskem romanu Janje Vidmar, skozi sodobne gledališke prakse najstnikom na duhovit način predstavi »zamotan svet trinajstletnika, ki že od drugega razreda naprej ve, da bo izumitelj«. Elvis je prvih deset let mirno kraljeval v središču veselja kljub občasnim invazijam domačega »monstruma« v podobi desetletne sestre Ele. A ko je iz družinskega zavetja Škorcev nepričakovano odletel oče Peter, se je Elvisu in Eli začel sesuvati svet. Ko pa je še mama nekega dne udarila z novico, da je noseča, ni bilo več poti nazaj. Treba je bilo iti naprej, ampak kako? Kot da ni dovolj kruto že dejstvo, da se mora najstnik ukvarjati s posledicami ločitve, medtem ko komaj nadzoruje hormonske spremembe, ki ga mečejo pred noge Hane, obenem pa se mora spopadati še z razrednimi »frajerjki«, ki ga ponižujejo in pretepajo ... Brez pomoči babice Vilme, ki poskuša popraviti čustveno in gmotno škodo, bi Škorci kratko malo »pocrkali«. V *Večerovi* kritiki *Zabavno, inteligentno, v novem formatu* je Melita Forstnerič Hajnšek zapisala, da je dramatisacija z Majo Borin uspela na vseh ravneh, da »igralski ansambel svoje delo v celoti opravi odlično«, skozi dinamično režijo Mateje Kokol pa »vseskozi v visokem ritmu srčnih bitov spremljamo družinske lome«. Najstniška odisejada, ki je postala mladinski hit.

»Lav iz in di er«

Matevž Biber,
Nejc Ropret,
Matija Stipanič

Igralski avtorski projekt

16+ (SŠ)

*Trije možje v čolnu, da o
ljubeznih (in psu) sploh ne
govorimo*

Trajanje:
60 minut, brez odmora,
Mali oder/Dvorana Frana
Žižka

Avtorski projekt »Lav iz in di er« igralcev Matevža Bibra, Nejc Ropreta in Matije Stipaniča je duhovita, samoironična in iskrena gledališka uprizoritev, ki so jo igralski kolegi zasnovali ob osemnajsti obletnici ustvarjanja v mariborski Drami. Igralci se skozi zgodbe, spomine, monologe in glasbo vračajo k trenutkom, ki so jih zaznamovali – od prvih zaljubljenosti in mladostnih iluzij do razočaranj, izgub, zagonetnih partnerskih odnosov in absurdnih trenutkov vsakdanjega življenja. Dramaturginja Maja Borin je njihove zapise oblikovala v mozaično odrsko pripoved, sestavljeno iz štirinajstih prizorov, v katerih se humor prepleta z nostalgijo, intimna izpoved pa s kabaretno igrivostjo.

Uprizoritev »Lav iz in di er« odpira vprašanja samopodobe, odnosov ter različnih predstav o ljubezni in bližini. V nizu komičnih situacij in glasbenih vložkov igralci razkrivajo nerodnosti, zmote in hrepenenja, ki zaznamujejo prehod iz obdobja odraščanja v odraslost. Iz intimnih izpovedi tako nastaja refleksija sodobnega sveta, ki mladim gledalcem odpira prostor poistovetenja z lastnimi izkušnjami, komunikativna odprtost uprizoritve pa jim gledališče približa kot prostor, ki razkriva življenjske negotovosti in zadrege kot temelj osebne rasti, medsebojnega razumevanja in oblikovanja identitete.

Kritičarka Olga Vujović je ob ogledu uprizoritve zapisala: »Ker je velik del predstave povezan z moško-ženskimi odnosi, je bilo pričakovati, da jim bo ušla kakšna opolzlost, a so kočljive teme prikazali tako duhovito, da je prevladoval smeh, ne da bi karkoli postalo 'pocukrano'.«

Kakšno ime pa je to?!

Kakšno ime pa je to?!

**Matthieu Delaporte,
Alexandre de La
Patellière**

Le Prénom

15+ (SŠ)

*Ura, ko zaradi imena izvemo
preveč drug o drugem*

Režiser:
Bálint Szilágyi
Trajanje:
100 minut, brez odmora
Mali oder/Dvorana Frana
Žižka

Uprizoritev *Kakšno ime pa je to?!* je sodobna komedija o medosebnih odnosih, ki postopoma razkriva, kako lahko na prvi pogled nedolžen pogovor sproži nepričakovane zaplete.

Besedilo odpira vprašanja identitete, svobode govora, meje humorja ter odnosov do drugačnosti. Te resnice se ne razkrivajo z moraliziranjem, temveč skozi duhovitost, besedne dvoboje in smeh, zaradi česar predstava gledalca pritegne in hkrati sooči z neprijetnimi, a pomembnimi vprašanji medosebnih odnosov.

In pravzaprav je paradoksalno, da prav kaos omogoči iskrenost. Šele ko osebe odvržejo maske obvladanosti in urejenosti, lahko spregovorijo kot ranljivi posamezniki.

Prav zato je uprizoritev še posebej zanimiva in pomembna za dijake, saj se dotika tem, ki so jim blizu: iskanje lastne identitete, pripadnost skupini, vpliv besed in humorja ter napetosti med iskrenostjo, sprejemanjem in potrebo po potrditvi. V obdobju, ko mladi oblikujejo svoje vrednote, preizprašujejo odnose in se soočajo s pritiski okolice, gledališče ponuja varen prostor za razmislek o lastnih odzivih in odgovornosti do drugih. Predstava spodbuja razumevanje, da lahko besede hitro prerastejo v konflikt, hkrati pa opozarja, kako pomembni so spoštljiva komunikacija, empatija in pripravljenost na iskren dialog.

Literarno-gledališki dogodek

Zgodbe na robu stvarnosti

Literarno-gledališki dogodek za maturante je namenjen spodbujanju poglobljenega, doživljajsko utemeljenega odnosa do literature različnih zvrsti, ki dijakinjam in dijakom omogoča razvijanje večplastnih oblik primerjalne analize in interpretacije.

Tema maturitetnega eseja za leto 2027 *Zgodbe na robu stvarnosti* bo obravnavala dela Nikolaja V. Gogolja in Ane Svetel.

Gogoljeva besedila *Nos*, *Plašč* in *Nevski prospekt* ter zbirka *Steklene stene* Ane Svetel se stikajo prav v območju »robov stvarnosti«, kjer se vsakdanja realnost začne krhati, razpoke pa razkrivajo globljo resnico o posamezniku in svetu. Pri Gogolju se ta razkroj kaže skozi grotesko in absurd, ki porušita logiko stvarnosti, medtem ko se pri Ani Svetel meja med realnim in neizrekljivim zamika subtilneje, skozi psihološko napetost, tišine in nevidne razdalje med ljudmi. Oba avtorja izhajata iz izkušnje odtujenega posameznika, ujetega v okolje: pri Gogolju je to pogosto birokratski svet, pri Ani Svetel pa sodobni intimni prostori odnosov.

Literarno-gledališki dogodek *Zgodbe na robu stvarnosti* bo maturantom s prepletom interpretacije odlomkov, analitičnega branja in kritiške refleksije omogočil poglobljeno razumevanje obravnavanih besedil in njihovih osrednjih oseb v časovno-prostorskem kontekstu.

Projekt ponuja drugačen stik z besedili kot klasična gledališka predstava, saj v ospredje postavi besedo in literarno strukturo, zato dijakom omogoča bolj osredotočeno spremljanje izbranih odlomkov.

Posebna vrednost uprizoritve je v njeni primerjalni zasnovi. Soočenje Gogoljevega sveta z zgodbami Ane Svetel vzpostavlja prostor za razmislek o posameznikovi identiteti, občutkih odtujenosti, družbenih pritiskih ter odnosu med človekom in okoljem. Ob tem dijaki ne sledijo le vsebini besedil, temveč spoznavajo tudi razlike med literarnimi obdobji, slogovnimi pristopi in načini, kako literatura obravnava sorodna vprašanja v različnih zgodovinskih in kulturnih kontekstih.

Program traja 50 minut, zato ga je mogoče brez težav izvesti v okviru ene šolske ure – tudi na vaši šoli.

Posebno dodano vrednost projekta bodo predstavljale posamezne izbrane izvedbe, na katerih bo sodelovala tudi avtorica *Steklenih sten* Ana Svetel. Pred oziroma po literarno-gledališkem dogodku bo sledil pogovor z avtorico, pri katerem bodo dijaki dobili vpogled v nastajanje zbirke, v avtoričine ustvarjalne postopke ter možnost dodatnega razmisleka o temah in vprašanjih, ki jih besedila nagovarjajo. Neposreden stik z avtorico spodbuja dodatno literarno refleksijo, omogoča zastavljanje vprašanj in poglobljeno razumevanje sodobnega literarnega ustvarjanja ter dijakom približa literaturo kot živ in aktualen prostor dialoga.

Za izvedbo bodo na voljo termini s pogovorom in brez kot samostojni literarno-gledališki dogodek, kar šolam omogoča izbiro formata glede na organizacijske možnosti in pedagoške cilje.

Opera in Balet v sezoni 2026/2027

Peter in volk

Glasbena pravljica

4+ (od I. VIO OŠ dalje)

Glasbena pravljica o pogumu in dobroti, ki poudarja pomen sočutnosti

Glasba in libreto:
Sergej Prokofjev
Režija:
Katja Pegan

Pedagoško gradivo za uprizoritev najdete tukaj:
<https://www.sng-mb.si/content/uploads/2026/05/PETER-IN-VOLK-pedagoško-gradivo.pdf>

Glasbena pravljica je prav posebna umetniška zvrst, ki najmlajše gledališke obiskovalce nagovarja skozi več izraznih polj hkrati. V njej se glasba povezuje s pripovedjo, z odrskim dogajanjem, z dramsko igro in s plesom, zato otrokom odpira živ, domišljijski in neposredno dostopen prostor srečanja z umetnostjo. Eden najlepših in najuspešnejših primerov te zvrsti je gotovo *Peter in volk*, glasbena pravljica, ki jo je Sergej Prokofjev leta 1936 napisal za pripovedovalca in simfonični orkester. Čeprav je delo nastalo v zgodovinsko napetem in politično nepredvidljivem ozračju sovjetskega časa, ostaja predvsem občutljiva in etično angažirana pripoved o otroštvu, svobodi, sočutju, pogumu in iznajdljivosti. V središču zgodbe je nadobudni šolarček Peter, ki se doma dolgočasi, zato se kljub dedkovemu svarilu odpravi na pustolovščino v naravo. Tam sreča ptico, račko, mačko in nazadnje še volka, ob vsakem srečanju pa otroci skozi glasbo spoznavajo značaj posameznih živali, saj jim Prokofjev namenja prepoznavne glasbene motive in značilne instrumentalne barve. Ko se živali znajdejo v nevarnosti, se Peter ne prepusti strahu, temveč se odloči, da jim bo pomagal. Pri tem mora uporabiti svojo domišljijo, iznajdljivost in pogum, hkrati pa se nauči, da se resnično junaštvo ne kaže v nepremišljenem tveganju, temveč v sočutni skrbi za druge. Da bi glasbena pravljica še lažje nagovorila otroke in vse mlade po srcu, jo predstavljamo v domiselni priredbi za pihalni kvintet, ki jo je po Prokofjevi dinamični in slikovito zasnovani simfonični predlogi ustvaril italijanski skladatelj Fabrizio Fontanot.

Bajadera

Klasični balet v treh dejanjih

9+ (od II. VIO OŠ dalje)

Spektakularna baletna upodobitev ljubezni in hrepenenja, prežeta z sijajem orientalske Indije

Koreograf in libretist:
Glasba Ludwig Minkus
Koreografija:
Rafael Avnikjan
po izvorni koreografiji
Mariusa Petipaja

Več o uprizoritvi najdete tukaj:

<https://www.sng-mb.si/event/bajadera/>

Ludwig Minkus, skladatelj številnih priljubljenih baletnih partitur 19. stoletja, je svoje najvidnejše mesto v zgodovini baletne umetnosti našel prav v sodelovanju z znamenitim koreografom Mariusom Petipajem. Med njunimi najpomembnejšimi skupnimi stvaritvami posebno mesto zavzema balet *Bajadera (La Bayadère)*, razkošna zgodba o ljubezni, zaobljubi, izdajstvu in usodi. Delo, ki občinstvo popelje v pravljичni orientalski svet starodavne Indije, še danes velja za eno velikih mojstrov in klasičnega baletnega repertoarja in za izjemen umetniški izziv za vsako baletno plesalko in baletnega plesalca. V središču zgodbe je bajadera Nikija, tempeljska plesalka, ki ljubi plemenitega bojvnika Solorja. Njuna ljubezen je čista in iskrena, a kljub temu ogrožena, saj se Solor zaplete v svet političnih interesov. Ko je prisiljen v poroko s princeso Gamzati, se med tremi protagonisti stke napeta zgodba o ljubosumu, zvestobi in neizpolnjeni ljubezni. Nikijina usoda doživi sicer tragičen konec, toda njena podoba ne izgine iz Solorjevega spomina: v znamenitem prizoru *Kraljestva senc* se pred njim razpre sanjski svet, v katerem se resničnost preplete s spominom, s kesanjem in s hrepenenjem. Prav ta prizor, ena najlepših in najbolj prepoznavnih podob klasičnega baleta, gledalce popelje v prostor presunljive lepote, popolne plesne skladnosti in skoraj nadzemeljske poetičnosti. Ob razkošnih kostumih, melodični glasbi in virtuosnih plesnih prizorih *Bajadera* mladim gledalcem odpira vrata v svet globokih čustev, poguma, zvestobe in sanj, hkrati pa jih uči, da imajo vsaka odločitev, vsaka obljuba in vsaka izdaja svoje posledice – in da lahko ljubezen, tudi kadar je krhka in ranjena, ostane zapisana v spominu duha in telesa kot nekaj neprecenljivega in nepozabnega.

Kekec

Pravljичni balet
v enem dejanju

5+ (I. in II. VIO OŠ)

*Vznemirljiva in iskriva
plesna upodobitev
Kekčevih dogodivščin sredi
podalpske idile*

Koreograf in libretist:
Edward Clug

Glasba:
Katalena

Trajanje:
50 minut, brez odmora,
Dvorana Ondine
Otta Klasinc

Pedagoško gradivo za
predstavo najdete tukaj:
[https://www.sng-mb.si/
content/uploads/2022/02/
KEKEC-pedagoško-
gradivo.pdf](https://www.sng-mb.si/content/uploads/2022/02/KEKEC-pedagoško-gradivo.pdf)

Leta 2018 je minilo sto let od prve objave povesti *Kekec na hudi poti* Josipa Vandota v mladinskem listu *Zvonček*, ki je zasnovala enega najbolj priljubljenih likov slovenske literarne in filmske dediščine. Mežnarčev Gregec, bolj znan kot Kekec, je s svojo pogumno naravo, s prodorno bistrostjo in z nepojenajočo vedrino zaznamoval otroštvo generacij. V kar treh filmskih upodobitvah, ki jih je režiral Jože Gale, in številnih adaptacijah za oder Kekec še danes živi kot simbol poguma, iznajdljivosti in pristne človeške dobrosrčnosti. Po besedah Boštjana Narata, filozofa, glasbenika in vodje zasedbe Katalena, je Kekec redka posebitev slovenskega renesančnega humanizma – a ne kot vzvišen ideal, temveč kot igriv, navihan in dobrosrčen deček, ki s svojo držo razkriva, da je tudi sredi največje teme mogoče najti svetlobo. Prav ta življenjski optimizem je bil vodilo za nastanek baletne pravljice *Kekec*, ki ni namenjena zgolj otrokom, temveč vsem, ki tudi v poznejših obdobjih življenja ohranjajo mladostniško vedrino. Koreograf Edward Clug je v sodelovanju z glasbeno skupino Katalena ustvaril sodobno plesno interpretacijo Vandotove zgodbe, v kateri narava zaživi kot prostrana kulisa notranje rasti, poguma in domišljije. Z domiselnim prepletom pripovedi, glasbe in giba uprizoritev občinstvo vseh starosti vabi v čarobni svet plesnega gledališča – v prostor, kjer lahko znova srečamo Kekca kot prinašalca upanja in radosti.

Hrestač

Pravljični balet v dveh dejanjih po motivih kratke zgodbe *Hrestač in mišji kralj* E. T. A. Hoffmanna

6+ (I. in II. VIO OŠ)

Ikonični pravljичni balet o deklici Klari in njenem popotovanju v čarobno deželo v času božiča

Skladatelj:
Peter Iljič Čajkovski
Koreograf:
David Nixon
Trajanje:
120 minut, brez odmora,
Dvorana Ondine
Otta Klasinc

Več o uprizoritvi najdete tukaj:
<https://www.sng-mb.si/event/hrestac/>

Peter Iljič Čajkovski, eden največjih skladateljev glasbene romantike, je poleg obsežnega opusa koncertne in simfonične glasbe ter kar enajstih oper pustil največji pečat prav na področju baletne umetnosti. Njegove tri brezčasne mojstrovine – *La-bodje jezero*, *Trnuljčica* in *Hrestač* – veljajo za najvišje dosežke romantičnega baleta in še danes ostajajo velik izziv za vsako baletno plesalko in baletnega plesalca. Leta 1892 je skupaj s slovitim koreografom in baletnim mojstrom Mariusom Petipajem ustvaril baletno pravljico *Hrestač*, ki je za vedno spremenila predstavo o božičnem praznovanju v prijateljskem in družinskem krogu. Že v uvodnih prizorih baleta se lahko tudi najmlajši gledalci poistovetijo z deklico Klaro, ki pod smrečico prejme nenavadno lutko. Ko ponoči zaspi z njo v naročju, jo prebudi pravljичno dogajanje: lutka v podobi Hrestača oživi in Klaro povabi na čudežno popotovanje. Na tej poti skozi fantazijski svet sreča deklica zlobnega mišjega kralja, očarljivo vilo slaščic, igrive snežinke, razkošne cvetlice in plemenitega princa. Ob teh srečanjih se otroci v občinstvu skupaj z mlado protagonistko učijo o pomenu prijateljstva, spoznavajo meje lastnega poguma in morda doživijo tudi poseben, skorajda pravljичni občutek veselja, ki je še lepši, ko lahko svojo srečo deliš z drugimi.

Hamlet

Velika opera v petih dejanjih

SŠ

*Pretresljiva Thomaseva
uglasbitev ikonične
Shakespeareove tragedije*

Glasba:
Ambroise Thomas
Libreto:
Michel Carré, Jules Barbier

Več o uprizoritvi najdete
tukaj:

[https://www.sng-mb.si/
event/hamlet-opera/](https://www.sng-mb.si/event/hamlet-opera/)

Ambroise Thomas, eden vidnejših francoskih opernih skladateljev 19. stoletja, je s svojo opero *Hamlet* ustvaril eno najpomembnejših glasbenogledaliških priredb znamenite Shakespeareove tragedije. Delo, ki je zasnovano kot francoska velika opera v petih dejanjih, združuje razkošno glasbeno govorico, impozantne zborovske prizore, pretresljive solistične arije ter intenzivne gledališke konfrontacije. V ospredju ni le zgodba o danskem princu, ki se sooči s skrivnostjo očetove smrti, temveč predvsem notranji svet mladega človeka, razpetega med dolžnostjo, dvomom, ljubeznijo in iskanjem resnice. Opera popelje gledalce na kraljevi dvor, kjer se za navidezno veličastnostjo skrivajo nemir, krivda in izdaja. Hamlet se po smrti očeta in (pre)hitri poroki svoje matere Gertrude z novim kraljem Klavdijem znajde v svetu, v katerem nič več ni tako, kot se zdi. Ko se pred njim razkrije sum o zločinu (bratomoru), se v njem prebudi boleče vprašanje, kako ravnati, kadar resnica zahteva pogum, odločitev pa lahko spremeni usodo vseh okoli njega. Njegova ljubezen do Ofelije je iskrena, a jo preglasijo dvomi, politične spletke in breme maščevanja. Ofelijina krhka, poetična in tragična podoba tako postane eden najpretresljivejših delov opere, v katerem se osebna bolečina prelije v glasbo izjemne občutljivosti. Thomasev *Hamlet* mladim gledalcem odpira vrata v svet opere skozi eno najbolj znanih literarnih zgodb vseh časov. Ob razkošni glasbi francoske velike opere, močnih čustvih in napeti dramski pripovedi delo spodbuja razmislek o vprašanjih, ki ostajajo blizu tudi današnjemu času: kako prepoznati resnico, kako se soočiti z izgubo, kaj pomeni zvestoba in kakšne posledice imajo neodločnost, molk, izdaja ali nepremišljeno dejanje. Prav zato *Hamlet* ni le zgodba o kraljevem dvoru in davni tragediji, temveč tudi pretresljiva pripoved o odgovornosti, ranljivosti in pogumu, ki ga človek potrebuje, ko se znajde pred najtežjimi življenjskimi odločitvami.

Slovensko narodno gledališče Maribor
Slovenska ulica 27, 2000 Maribor
Telefonska številka: +386 2 250 61 00
www.sng-mb.si

Direktor SNG Maribor

Danilo Rošker

Umetniški direktor Drame

Diego de Brea

Umetniški in glasbeni direktor Opere

Simon Krečič

Umetniški direktor Baleta

Edward Clug

Rezervacije in informacije

Marketing: Darja Čížek in Anja Žížek
Telefonska številka: +386 2 250 61 35

Elektronska pošta:

darja.cizek@sng-mb.si;

anja.zizek@sng-mb.si

Besedila

Maja Borin, Tanja Lužar (Drama),
Benjamin Virč (Opera in Balet)

Jezikovni pregled

Hana Podjed

Fotografije

Peter Giodani, Damjan Švarc,
Tiberiu Marta

*Ustanoviteljica javnega zavoda
Slovensko narodno gledališče Maribor
je Vlada Republike Slovenije,
Ministrstvo za kulturo Republike
Slovenije.*

Pojasnitev kratic

VIO OŠ

vzgojno-izobraževalno
obdobje osnovne šole

I. VIO OŠ

prvo vzgojno-izobraževalno
obdobje osnovne šole

II. VIO OŠ

drugo vzgojno-izobraževalno
obdobje osnovne šole

III. VIO OŠŠ

tretje vzgojno-izobraževalno
obdobje osnovne šole

SŠ

srednja šola

Opera Balet SNG Maribor
Drama SNG Maribor
Operna noč v Mestnem parku

sngmaribor
dramasngmaribor

Drama SNG Maribor
operabalet_sngmaribor

SNG Maribor